

regizorale, în spiritul textului. Cu atât mai nejustificată este soluția de joc, ce implică și decorul, a momentului din spectacol care-i are în scenă pe Romeo – Mercuțio – Benvolio; devine licențios, grosolan și la marginea pornografiei, jocul cu sânii uriași rezultați din dilatarea pânzei decorului.

Finalul spectacolului, sinuciderea, are drept rezolvare o simetrie rigidă a morții eroilor, coregrafiată abuziv, la fel ca și începutul spectacolului. Brusc, regizorul pare a înțelege că spectrul, tema morții, e peste tot în această piesă shakespeariană și că urmele ei nu apar în spectacol; vrea să recupereze, dar poate în alt spectacol, pentru că structura acestei montări nu o mai permite. Aspirațiile au fost înalte, împlinirile puține...

Teatrul „Tony Bulandra“, Târgoviște – Romeo & Julieta de William Shakespeare. Regia: Kemal Başar. Decoruri: Murat Gulmez. Costume: McRanin. Coregrafie: Hugo Wolff. Light design: Seyhun Ayas. Muzica: Atilla Can. Cu: Marius Manole (Romeo), Laura Vasiliu (Julieta), Rodica Mandache (Doica), Corneliu Jipa (Părintele Lorenzo), Liviu Cheloiu (Contele Capulet), Rodica Bistriceanu Ursu (Lady Capulet), Sebastian Bălăsoiu (Benvolio), Iulian Ursu (Mercuțio), Vitalie Ursu (Tybalt), Radu Câmpean (Paris), Adrian Anghel (Ducele), Cătălin Mareș (Contele Montague), Irina Melnic (Lady Montague), George Bonceag (Servitorul), George Buica (Părintele Ioan), Ioana Grigoriu, Delia Lazăr, Miruna Văju, Iulia Brezeanu, Daniela Mihai, Ovidiu Văduva, Marius Petrescu, Ramona Bădulescu (Curteni). Data premierei: 7 octombrie 2007.

Ion JURCA ROVINA

Un Faust-păpușă

Se pot trece granițele între montările teatrelor pentru copii și cele ale teatrelor pentru cei mari? Mai cu seamă la teatrele care se referă la două categorii de vârstă – copii și tineri – păpușa apare pe scenă alături de actor. Copilul e „bruscat” să vadă cine manevrează și dă viață păpușii trase de sfoară, în timp ce tânărului i se oferă o prelungire a copilăriei. Cred că e un joc inițiativ, menit să nu ucidă inocența și naivitatea, în percepție, ci să le transeandă spre iluzia convenției teatrale. Ludicul e cel care potențează dubla configurare a personajelor pe scenă. Iar dacă privim din această perspectivă, nu ne mai surprinde că un teatru cu asemenea vocație cultivată, cum e Teatrul pentru Copii și Tineri „Merlin” din Timișoara, aduce pe scenă un Faust pe care să-l guste și copiii (școlarii) și adolescenții sau tinerii, iar adulții să-l agreeze cu hazul de rigoare. Adică, celebrele personaje pot fi adecvate așa-zisei scene mici pe înțelesul și deliciul vârstelor.

„Merlin” a mai avut, la o primă tentativă, un experiment cu *Visul unei nopți de vară* de W. Shakespeare, urmat de câteva reușite dramatizări după alte texte. Acum, însă, premiera cu titlul **Jocul de păpuși al doctorului Faust**, urmat de precizarea: *după Marlowe și o mână de legende germane, în viziunea lui Victor Cârțu*, ne pune, pe noi, adulții, în fața unei evidențe. Celebrul Faust poate deveni și păpușă. Aunci când el, mai înainte de poemul dramatic *Faust* al lui Goethe, respiră aerul legendei și traseul mai teatral al pactului cu Mefisto din piesa lui Christopher Marlowe, *Tragica istorie a doctorului Faust*. Păpușă în mâinile Diavolului ajunge Faust, omul și filosoful, bântuit de îndoială, după încheierea târgului cu vânzarea sufletului în schimbul depășirii limitei (măsurii) cunoașterii. Mai puțină cunoaștere, aici, și mai multă „logodire” cu viața a lui Faust, în ipostaze de Don Juan, la nunta ducelui de Parma, în idilă cu ducesa, sau la întâlnirea erotism... păpușăresc, cu Elena din Troia.

Spectacolul lui Victor Cârțu propune un Faust trecând pragul de la simbolul cărții la semnele magiei, cu glas grav și apariție în scenă într-o configurare abulică sugerată de Călin Ionescu. Apoi, un Faust dedublat și mai ales comic, păpușă, intercalat în dialog cu glasul unui Mefisto care apare cu chipul ascuns într-un cub negru purtat pe umeri. Iar cubul devine una dintre micile scene (cu o fereastră unde apar păpușile) pe care își joacă Diavolul personajul. Acest Faust „manipulat” dialoghează cu Mefisto prin imagine păpușărească, – tras la propriu și la figurat de (pe) sfoară. Interpretarea ambelor personaje, bine „orchestrată” prin inflexiunile parodice ale vocii, este susținută cu vădit efort de către Horia Dan Ionescu.

Prins într-o viziune caricaturală, Faust, ca personaj, are până la urmă un efect moralizator, ispășindu-și pedeapsa, la expirarea termenului, în ghearele mefistofelice. O vădită demitizare a personajului. Explicația regizorului Victor Cârțu mi se pare concludentă: „M-am gândit la o oglindă socială a alegerii, a corupției, a pactului cu Diavolul, și am construit scenic povestea lui Faust așa cum începe ea – în lumea bâlciului – mult înainte de Marlowe și Goethe, într-un spectacol mixt din care nu lipsește divertismentul”.

Celelalte personaje, cu întruchipări reale sau voci de păpuși, – date de Laurențiu Pleșa, Maria Gornic, Gina Macovei, – sunt supuse aceleiași „manipulări” a poftelor diabolice spre exces și confuzie. Adică, un bâlci mefistofelic, parafat de o pecete faustică, vrea să ne sugereze, într-un anumit registru, regizorul, în nota ludică a spectacolului său. Pactul compromisului, – trebuie să învețe și copiii, râzând, – nu are final de basm, ci unul în care dracul nu iartă. În viziunea „copilărească”, Faust-păpușă este un personaj care cade într-o asemenea cursă. Cam aceasta ar fi o comică aducere a lui Faust dinspre scena mare spre scena mică.

Teatrul pentru Copii și Tineri „Merlin” Timișoara – Jocul de păpuși al doctorului Faust, după Marlowe și o mână de legende germane, în viziunea lui Victor Cârțu. Regia: Victor Cârțu. Scenografia: Victor Cârțu și Rareș Moldovan. Muzica: Vasile Dolga. Cu: Călin Ionescu, Horia Dan Ionescu, Laurențiu Pleșa, Maria Gornic, Gina Macovei. Premiera: 25 noiembrie, 2007.